

Podwale

Dzielnice: Śródmieście

Osiedla: Stare Miasto

Atrybuty: Nazwy pochodzące od wyrazów pospolitych Nazwy określające

Rok utworzenia nazwy: 1661

Opis

Ulica biegnąca tuż przy wałach miejskich.

Ciekawostki

Biegła łukiem wzdłuż murów, dlatego na początku nazywano ją Wałem, Przywałem lub Zawałem. Pierwsze budynki powstały tu w XV w., jednak dopiero w XVII w. nieliczni magnaci zaczęli budować tu swoje dworki, m.in. Lubomirscy, Sapieha, Szyszkowski, Jakub Zadzik i Dwór Gdański, gdzie zatrzymywali się posłowie z Gdańska, przybywający na sejmiki. W czasie potopu szwedzkiego cała zabudowa została zniszczona z rozkazu Arvida Wittenberga, który kazał uprzętnąć przedpole. W poł. XVIII w. zabudowano ulicę, wykorzystując do tego częściowo mury miejskie. Powstało wiele dworów: modrzewiowy Gdański, Sapieżyński, abp Kolendo, Brzostowskiego, Potockiego, bp Olszowskiego. Jednak dopiero w 1669 powstał przy murze dworek Ujejskiego i 4 domy, ale w poł. XVIII w. istniała tam już zwarta zabudowa: pałace Mniszcha, Morsztyna, Puzyny, Schultendorffa, Branickiego. W 1818 wybudowano na rogu z Nowowiejską jatki miejskie wg proj. Karola Henryka Galle. Gdy w 1870 odsłonięto kawałek owych murów, okazało się to szaloną sensacją! Było tu pełno karczm i hoteli, a także jatki mięsne. Od 1881 ulicą jeździł tramwaj konny do 1909. W czasie okupacji hitlerowskiej ulica została zniszczona niemal całkowicie. Po wojnie zrekonstruowano tylko stronę nieparzystą.

Stan obecny:

Nr 3: Oficyna pałacu Branickich (inny adres Miodowa 8).

Nr 5: Kaplica prawosławna pw. Trójcy Świętej. Powstała w XVII w. jako dwór Stanisława Lubomirskiego. W XVIII w. kupili ją Puzynowie i przebudowali na kamienicę \ pałacyk. W 1818 Jakub Kubicki przerobił ją na kaplicę z fundacji prawosławnych kupców warszawskich: Dobrycza, Kirkora i Tomkiewicza. W 1925 została parafialną cerkwią pw. Trójcy Św. W 1944 budynek zburzono, a zrekonstruowano w 1959-62 pod kierunkiem Borysa Zinsrelinga, przekształcając w biurowiec PWN. Ostatni remont przeprowadzono w 2004.

Nr 6\8: dom przebudowany w 1833 przez A. Coraziego.

Nr 7: Oficyna pałacu Morsztynów (inny adres Miodowa 10).

Nr 9: Kamienica. Powstała po 1834 prawd. wg proj. Alfonsa Kropiwnickiego.

Nr 13: Oficyna pałacu Chodkiewiczów (inny adres Miodowa 14).

Nr 15: w latach 1916-1938 mieściło się tu Muzeum Narodowe. Po wojnie mieszkał tu Tadeusz Cieślowski (1870-1956) - malarz.

Nr 19: w tym domu mieszkała Zofia Demkowska (1919-1991) - rzeźbiarka, medalierka, profesor ASP. W latach 1963-1989 prowadziła Pracownię Medalierstwa na Wydziale Rzeźby, pełniąc w latach 1968-1972 równoległe obowiązki dziekana tego wydziału.

Nr 23: Oficyna pałacu Raczyńskich (inny adres Długa 7).

Nr 25: Klasztor Paulinów (inny adres Długa 3).

Nr 27: Klasztor Paulinów (inny adres Długa 3).

Nr 29: Szpital Św. Ducha (inny adres Nowomiejska 21).

Pomnik Małego Powstańca. Postać małego chłopca w za dużym mundurze, trzymającego duży pistolet wykonał Jerzy Jarnuszkiewicz. Pomnik poświęcony jest najmłodszym uczestnikom Powstania Warszawskiego. Model pomnika autor wykonał zaraz po wojnie: spodobał się on tak bardzo, że doczekał się on wielu kopii, nawet bezprawnych. Wreszcie, w 1982, harcerze Chorągwi Stołecznej im. Bohaterów Warszawy zainicjowali budowę pomnika. Pomnik czekał rok na ustawienie go tu z powodów politycznych, a odsłonił go 01.10.1983 harcerz powstaniec, Jerzy Świdorski ps. Lubicz. Rzeźba Oświęcim II. Wykonana przez Franciszka Strynkiewicza w 1945. Ustawiona tu w 1957.

Data nadania nazwy: 1661 rok
